

Beretning om ekskursion 2. nov 2023 til Søborg Sø og Hellebæk Kohave

Deltagere

Adgangspolitisk Udvalg og Udvalget for Natur og Friluftsliv:

- Kirsten Skovsby (formand), medlem af Friluftsrådets bestyrelse
- Stefan Stürup, medlem af Friluftsrådets bestyrelse
- Nils-Erik Norsker, DOF BirdLife
- Jan E. Nielsen, Danmarks civile Hundeførerforening
- Tove Urup Madsen, Dansk Ride Forbund
- Ole Bertelsen, Dansk Vandrelaug
- Irene Lauridsen, Dansk Kano og Kajak Forbund og Dansk Forening for Rosport
- Thomas Larsen Schmidt, DGI
- Birgit Lehmann, Dansk Islandshesteforening
- Caroline Seehusen, Dansk Islandshesteforening
- Knud Flensted, DOF BirdLife
- Vibeke Preisler, Dansk Kano og Kajakforbund
- Palle Skovby, Danske Handicaporganisationer

Friluftsrådet Nordsjælland

- Poul Erik Pedersen, formand
- Sally Schlichting, bestyrelsesmedlem

Lokale brugere af Hellebæk Kohave

- Marie Olesen, Dansk Islandshesteforening
- John Kjeldgaard, Det Danske Spejderkorps

Friluftsrådets sekretariat

- Torbjørn Eriksen, Vicedirektør v. Friluftsrådet
- Anker Madsen, Politisk chefkonsulent v. Friluftsrådet
- Kristian Jager Nykrog, Politisk konsulent v. Friluftsrådet
- Rasmus Schou Christensen, Politisk konsulent v. Friluftsrådet
- Lene Bidstrup, Kommunikationskonsulent
- Mathilde Nilsson, Studentermedhjælper

Naturstyrelsen

- Jesper Tranberg, kontorchef Naturstyrelsen Randbøl
- Søren Oldenburg, Skovrider, Naturstyrelsen Nordsjælland
- Ida Dahl-Nielsen, Specialkonsulent
- Tim Falck Weber, Skovfoged, Naturstyrelsen Nordsjælland
- Mikkel Bornøe Clausen, Skov- og Landskabsingeniør, Naturstyrelsen Nordsjælland
- Anna Thormann, Specialkonsulent, Naturstyrelsen Nordsjælland

Beretning:

Programmet for ekskursionen var i hovedtræk opdelt i tre indholdspunkter. Her følger en kort overordnet beretning med udgangspunkt i hver af disse.

Naturgenopretning af Søborg Sø

Deltagerne gik gennem den nordlige del af området fra pumpestationen til Søborg Kirke. Herefter videre i bus langs den sydlige del af området. Undervejs præsenterede Ida Dahl-Nielsen, Naturstyrelsen, naturgenopretningsprojektet, der omfatter ca. 600 ha, hvor ca. 340 ha bliver til sø og 120 ha til eng. Tre jordfordelinger i området har reduceret antallet af ejere betragteligt, og Naturstyrelsen ejer nu ca. 500 ha af projektarealet. Der blev afsat midler til projektet på finansloven for 2016. Projektet har til formål at forbedre naturen, reducere kvælstofudvaskningen og skabe muligheder for friluftsliv. Der er i samarbejde med nærliggende skoler lavet undervisningsmateriale, der forklarer om projektet.

Søen forventes at få stor betydning for rastende vandfugle. Derudover gøres en særlig indsats for at skabe levesteder i søens randområde for engsnarren. Der etableres cykel-, vandre- og ridestier rundt om søen og anlægges nye parkeringspladser. I den nordlige del af søen forventes friluftaktiviteter på søen. I den sydlige del etableres et boardwalk for gående ud over søfladen, mens andre friluftaktiviteter på søen begrænses af hensyn til fugle/natur. Allerede nu findes havørn, som viste sig på himlen under besøget og hurtigt blev spottet.

Sally Schlichting fortalte om, hvordan hun som lodsejer har projektet tæt inde på livet og har haft dialog med Naturstyrelsen om overdragelse af arealer, udvikling af området og håndtering af diverse udfordringer.

Hellebæk Kohave

Deltagerne gik fra parkeringspladsen ved den tidligere avlsgård til Caféen ved Hammermøllen. Undervejs fortalte Anna Thormann, Tim Weber og Mikkel Clausen, Naturstyrelsen om forvaltningen af området og de natur- og friluftsmæssige samt kulturhistoriske værdier i området. Græsningsområdet i Hellebæk Kohave er ca. 230 ha, fordelt ca. ligeligt på lysåben natur og skov. Området helårsgræsses nu af ca. 30 dyreenheder med reproducerende kvæg af racen Galloway og Galloway/Angus. Naturstyrelsen ejer ikke dyrene, da de græsser på baggrund af en forpagtningsaftale. Der er gode erfaringer med et aktivt friluftsliv i området, herunder gåture, løb, cykling og ridning, men der er ikke etableret shelters og madpakkehuse i græsningsområdet. Meget friluftsliv fungerer fint med de græssende dyr, men det kan blandt andet være en udfordring for ridende. Marie Olesen berettede om personlige erfaringer med ridning i området, muligheder og udfordringer ved ridning og nævnte at en nærliggende rideskole benytter området for visse elever. John Kjeldgaard fortalte, at spejderne anvender græsningsområdet ved længere ture, og at det fungerer fint med de græssende dyr – det vigtigste for spejderne er at de sikres god adgang til området. Afslutningsvist blev perspektiverne for natur- og friluftsliv i en kommende naturnationalpark i området drøftet. Naturstyrelsen forventer blandt andet at gennemføre en tryghedskampagne, der skal bidrage med formidling om hensigtsmæssig adfærd i områderne.

Afsluttende møde, Caféen ved Hammermøllen

Der blev generelt udtrykt tilfredshed med dagens forløb. Der var et fagligt udbytte og mulighed for at netværke på tværs af udvalgene. Der var ros til Naturstyrelsen Nordsjælland for deres forvaltning, pragmatiske tilgang og vilje til at finde lokale løsninger, der tilgodeser både natur og friluftsliv. Udarbejdelsen af undervisningsmateriale til lokale skoler om Søborg Sø projektet er et godt eksempel på lokal formidling og naturdannelsen af børn. Der blev peget på, at det viser, at det er vigtigt at Friluftsrådet og medlemsorganisationerne engagerer sig lokalt, så man kan få indflydelse.

Det blev også nævnt, at der med den udvidede brug af helårsgræsning bliver behov for styrket naturdannelse, adfærdskampanjer og opfølgning på dyr, der opfører sig uhensigtsmæssigt. Naturstyrelsens skiltning med angivelse af "adgang på eget ansvar" er uhensigtsmæssigt. Der var en opfordring til, at Friluftsrådet engagerer sig mere proaktivt i at formulere bud på, hvordan vi kan få mere og vildere natur, mere naturdannelse og samtidig mere friluftsliv.

